

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobkyně **M. M.** zastoupena JUDr. Milanem Ostřížkem, advokátem se sídlem Sadová 553/8, Ostrava – Moravská Ostrava, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 376/1, dříve Magistrátu města Ostravy, se sídlem Ostrava, 30. dubna 3130/2D, k žalobě proti rozhodnutím Magistrátu města Ostravy ze dne 14.11.2011 čj. SMO/338592/11/SVŠ/1/Štg o přeplatku na dávce doplatek na bydlení a ze dne 14.11.2011 čj. SMO/338582/11SVŠ/1/Štg o přeplatku na dávce příspěvek na živobytí

t a k t o:

- I. Žaloba **se z a m í t á**.
- II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.
- III. Odměna advokáta **JUDr. Milana Ostřížka** se určuje částkou **2.900,- Kč**. Tato částka bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.
- IV. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I.

[1] Vzhledem k tomu, že s účinností od 1.1.2012 přešla na základě zákona č. 366/2011 Sb. působnost rozhodovat o odvolání ve věcech dávek pomoci v hmotné nouzi na Ministerstvo práce a sociálních věcí, stalo se tímto dnem uvedené ministerstvo procesním nástupcem Magistrátu města Ostravy, a tedy i žalovaným jako účastníkem řízení v nyní projednávané věci, v souladu s ustanovením § 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[2] Žalobkyni byla uložena povinnost vrátit přeplatek dávky doplatek na bydlení v částce 5.737,- Kč za měsíce říjen 2008 až únor 2009 a přeplatek dávky příspěvku na živobytí v částce 12.750,- Kč za měsíce říjen 2008 až březen 2009, do třiceti dnů od právní moci rozhodnutí.

[3] Žalobkyně podala u zdejšího soudu žalobu proti oběma v záhlaví označeným rozhodnutím a po doplnění žaloby na výzvu soudu uvedla tyto žalobní body:

a) matka, která pobírala příspěvek na péči, jí peníze nedávala, čili je nedostávala a schované peníze 18.000,- Kč v říjnu ukradla její sestra, na kterou podala trestní oznámení,

b) musí vracet příspěvky na živobytí a příspěvky na bydlení i za období, kdy zároveň musí vracet celé příspěvky na péči za dobu hospitalizace matky, a to za měsíce únor a březen 2009 a listopad a prosinec 2009, a tudíž v té době neměla příjem,

c) nebyl jí vyplacen příspěvek na živobytí a příspěvek na bydlení za měsíce listopad a prosinec 2009, kdy nastala stejná situace,

d) není si vědoma porušení povinnosti oznámit pobírání příspěvku na péči, který byl přiznán její matce.

Navrhla zrušit obě rozhodnutí.

[4] K žádosti žalobkyně jí byl zdejším soudem usnesením ze dne 2. listopadu 2012 čj. 38Ad 76/2011-46 ustanoven zástupce z řad advokátů, který dne 20.12.2012 doplnil žalobu o námitku absence profesionality pracovníků správního orgánu a nedostatečná informovanost žalobkyně a zpochybnil vymahatelnost přeplatku s odkazem na uplynutí tří let.

II.

[5] Žalovaný napadeným rozhodnutím čj. SMO/338592/11/SVŠ/1/Štg rozhodl podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád tak, že výrok rozhodnutí odboru

sociálních věcí Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, čj. 92861/2011/OOI ze dne 19.9.2011, ve věci přeplatku na dávce doplatek na bydlení, změnil tak, že tento zní: Statutární město Ostrava, Úřad městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, příslušný k rozhodování podle § 61 a § 67 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, v souladu s § 33, § 51 a § 66 zákona o pomoci v hmotné nouzi rozhodl o vzniku povinnosti vrácení přeplatku dávky doplatek na bydlení č.j. 70483/2008/OOI, příjemce M. M., nar. X, trvale bytem Z. 2462/28, M. O., O. 2, za měsíce 10/2008 až 2/2009 v celkové výši Kč 5.737,-. Povinnost vrácení uvedeného přeplatku se stanovuje: paní M. M., nar. X, trvale bytem Z. 2462/28, M. O., O. 2. Za měsíc 10/2008 náleží uvedená dávka pomoci v hmotné nouzi ve výši Kč 0,-. Jelikož za tento měsíc byla dávka vyplacena ve výši Kč 745,-, výše neprávem vyplacené částky činí Kč 745,- Kč. Za měsíc 11/2008 náleží uvedená dávka pomoci v hmotné nouzi ve výši Kč 1.193,-. Jelikož za tento měsíc byla dávka vyplacena ve výši Kč 1.413,-, výše neprávem vyplacené částky činí Kč 220,-. Za měsíc 12/2008 náleží uvedená dávka pomoci v hmotné nouzi ve výši Kč 0,-. Jelikož za tento měsíc byla dávka vyplacena ve výši Kč 1.413,-, výše neprávem vyplacené částky činí Kč 1.413,-. Za měsíc 1/2009 náleží uvedená dávka pomoci v hmotné nouzi ve výši Kč 0,-. Jelikož za tento měsíc byla dávka vyplacena ve výši Kč 1.713,-, výše neprávem vyplacené částky činí Kč 1.713,-. Za měsíc 2/2009 náleží uvedená dávka pomoci v hmotné nouzi ve výši Kč 0,-. Jelikož za tento měsíc byla dávka vyplacena ve výši Kč 1.646,-, výše neprávem vyplacené částky činí Kč 1.646,-. Za uvedené měsíce byla dávka vyplacena v celkové výši Kč 6.930,-, celková výše neprávem vyplacené částky za tyto měsíce činí Kč 5.737,-. Způsob vrácení přeplatku se stanovuje takto: Přeplatek ve výši Kč 5.737,- musí být poukázán na účet úřadu, který toto rozhodnutí vydal, nebo uhrazen v hotovosti, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Variabilní symbol platby: X. Číslo účtu k uhrazení přeplatku je: X, kód banky: X. V odůvodnění mimo jiné uvedl, že v souladu s ust. § 51 zákona o pomoci v hmotné nouzi, jestliže příjemce přijímal dávku, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že tato dávka byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce než náležela, nebo jestliže dávka byla přiznána nebo její výše stanovena na základě nepravdivých, neúplných nebo zkreslených údajů, sdělených příjemcem, je povinen částky neprávem přijaté vrátit. Odvolatelka porušila svou oznamovací povinnost, když prvoinstančnímu správnímu orgánu neoznámila, že její matka pobírá příspěvek na péči a odvolatelka je uvedena jako jediná pečující osoba. Tato rozhodná skutečnost měla vliv na trvání nároku i na výši dávky. Přitom při podání žádosti a při dalších jednáních s orgánem pomoci v hmotné nouzi byla seznámena s povinností hlášení změn rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši nebo výplatu, a to do 8 dnů ode dne, kdy se o těchto skutečnostech dozvěděla. Po přezkoumání napadeného rozhodnutí v rozsahu podaných námitek uvedených v odvolání a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, dospěl odvolací správní orgán k závěru, že postup prvoinstančního správního orgánu byl v souladu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi a v souladu se zákonem o životním a existenčním minimu. Odvolatelka je uvedena jako jediná pečující osoba o paní B. M., a proto jí finanční prostředky za vykonávanou péči náleží. Při podání žádosti o doplatek na bydlení v říjnu 2008 vyplňovala odvolatelka „Doklad o výši měsíčních příjmů“, jehož součástí je i seznam ostatních započitatelných příjmů. V části C tohoto seznamu je uveden příjem za poskytování péče o osobu blízkou nebo jinou pobírající příspěvek na péči. Z výše uvedeného lze dovodit, že odvolatelka byla dostatečně informována o skutečnosti, že příjmy, které získá za péči od příjemce příspěvku na péči, se započítávají do příjmů. Tuto skutečnost však prvoinstančnímu správnímu orgánu neoznámila, a proto jí byl správně vyčíslen přeplatek na dávce doplatek na bydlení. Prvoinstanční správní orgán však nestanovil ve výroku rozhodnutí lhůtu pro splnění povinnosti v souladu s ust. § 74 odst. 2 správního řádu. Ve

výroku rozhodnutí uvedl, že přeplatek musí být bezodkladně poukázán na účet úřadu, který toto rozhodnutí vydal, nebo uhrazen v hotovosti. Proto odvolací správní orgán změnil ve výroku napadeného rozhodnutí způsob vrácení přeplatku a to tak, že přeplatek musí být poukázán na účet úřadu, který rozhodnutí vydal, nebo uhrazen v hotovosti, a to do 30 dnů od právní moci rozhodnutí.

[6] Žalovaný napadeným rozhodnutím čj. SMO/338582/11/SVŠ/1/Štg rozhodl podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb. správní řád tak, že výrok rozhodnutí odboru sociálních věcí Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, čj. 91046/2011/OOI ze dne 19.9.2011, ve věci přeplatku na dávce příspěvek na živobytí, změnil tak, že tento zni: Statutární město Ostrava, Úřad městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, příslušný k rozhodování podle § 61 a § 67 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, v souladu s § 21, § 51 a § 66 zákona o pomoci v hmotné nouzi rozhodl o vzniku povinnosti vrácení přeplatku dávky příspěvek na živobytí č.j. 70437/2008/OOI, příjemce M. M., nar. X, trv. bytem Z. 2462/28, M. O., O. 2, za měsíce 10/2008 až 3/2009 v celkové výši Kč 12.750,-. Povinnost vrácení uvedeného přeplatku se stanovuje: paní M. M., nar. X, trvale bytem Z. 2462/28, M. O., O. 2. Za měsíc 10/2008 náleží uvedená dávka pomoci v hmotné nouzi ve výši Kč 0,-. Jelikož za tento měsíc byla dávka vyplacena ve výši Kč 572,-, výše neprávem vyplacené částky činí Kč 572,-. Za měsíc 11/2008 náleží uvedená dávka pomoci v hmotné nouzi ve výši Kč 1.726,-. Jelikož za tento měsíc byla dávka vyplacena ve výši Kč 3.126,-, výše neprávem vyplacené částky činí Kč 1.400,-. Za měsíc 12/2008 náleží uvedená dávka pomoci v hmotné nouzi ve výši Kč 1.726,-. Jelikož za tento měsíc byla dávka vyplacena ve výši Kč 3.126,-, výše neprávem vyplacené částky činí Kč 1.400,-. Za měsíc 1/2009 náleží uvedená dávka pomoci v hmotné nouzi ve výši Kč 0,-. Jelikož za tento měsíc byla dávka vyplacena ve výši Kč 3.126,-, výše neprávem vyplacené částky činí Kč 3.126,-. Za měsíc 2/2009 náleží uvedená dávka pomoci v hmotné nouzi ve výši Kč 0,-. Jelikož za tento měsíc byla dávka vyplacena ve výši Kč 3.126,-, výše neprávem vyplacené částky činí Kč 3.126,-. Za měsíc 3/2009 náleží uvedená dávka pomoci v hmotné nouzi ve výši Kč 0,-. Jelikož za tento měsíc byla dávka vyplacena ve výši Kč 3.126,-, výše neprávem vyplacené částky činí Kč 3.126,-. Za uvedené měsíce byla dávka vyplacena v celkové výši Kč 16.202,-, celková výše neprávem vyplacené částky za tyto měsíce činí Kč 12.750,-. Způsob vrácení přeplatku se stanovuje takto: Přeplatek ve výši Kč 12.750,- musí být poukázán na účet úřadu, který toto rozhodnutí vydal, nebo uhrazen v hotovosti, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Variabilní symbol platby: X. Číslo účtu k uhrazení přeplatku je: X, kód banky: X. V odůvodnění mimo jiné uvedl, že dle § 7 odst. 2 písm. h) zákona o životním a existenčním minimu se příjmy, které osoba získá za vykonané služby od příjemce příspěvku na péči, započítávají do příjmů v případě, kdy osoba s nárokem na příspěvek na péči není v okruhu společně posuzovaných osob pro dávky pomoci v hmotné nouzi s pečující osobou. Odvolatelka se neposuzuje společně se svou matkou, a proto se částky, které obdržela od své matky jako pečující osoba, do příjmů počítají. V souladu s ust. § 51 zákona o pomoci v hmotné nouzi, jestliže příjemce přijímal dávku, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že tato dávka byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela, nebo jestliže dávka byla přiznána nebo její výše stanovena na základě nepravdivých, neúplných nebo zkreslených údajů, sdělených příjemcem, je povinen částky neprávem přijaté vrátit. Odvolatelka porušila svou oznamovací povinnost, když prvoinstančnímu správnímu orgánu neoznámila, že její matka pobírá příspěvek na péči a

odvolatelka je uvedena jako jediná pečující osoba. Tato rozhodná skutečnost měla vliv na trvání nároku i na výši dávky. Přitom při podání žádosti a při dalších jednáních s orgánem pomoci v hmotné nouzi byla seznámena s povinností hlášení změn rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši nebo výplatu, a to do 8 dnů ode dne, kdy se o těchto skutečnostech dozvěděla.

[7] K žalobě žalovaný uvedl, že Úřad městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, jako prvoinstanční orgán, při kontrolní činnosti v březnu 2009 zjistil, že M. M. pečuje o svou matku, B. M., která je příjemcem příspěvku na péči od března 2007 ve výši Kč 2.000,-, od srpna 2008 ve výši Kč 8.000,-, od června 2009 ve výši Kč 11.000,- a od srpna 2009 ve výši Kč 12.000,-. M. M. byla jedinou pečující osobou. V obou uvedených rozhodnutích vycházel prvoinstanční orgán i odvolací orgán z ust. § 7 odst. 2 písm. h) bod 8 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého se příjem osoby, který získá za vykonané služby od příjemce příspěvku na péči, započítává do příjmů v případě, kdy osoba s nárokem na příspěvek na péči není v okruhu společně posuzovaných osob pro dávky pomoci v hmotné nouzi s pečující osobou. M. M. nebyla posuzována společně se svou matkou, a proto se částky, které obdržela od své matky jako pečující osoba, do příjmů počítají. Úřad městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, jako prvoinstanční orgán, s odvoláním na ust. § 51 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého jestliže příjemce přijímal dávku, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že tato dávka byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela nebo jestliže dávka byla přiznána nebo její výše stanovena na základě nepravdivých, neúplných nebo zkreslených údajů, sdělených příjemcem, je povinen částky neprávem přijaté vrátit, rozhodl o povinnosti vrátit přeplatek. Magistrát města Ostravy, odbor sociálních věcí, školství, sportu a volnočasových aktivit, jako odvolací orgán, rozhodnutí prvoinstančního orgánu potvrdil. Protože prvoinstanční orgán ve výroku nestanovil lhůtu pro splnění povinnosti, změnil odvolací orgán výrok tak, že jeho lhůtu pro splnění povinnosti doplnil. Pokud se jedná o námitku M. M., že jí matka peníze nedávala, tato námitka neobstojí s odvoláním na ust. § 21 odst. 2 písm. d/ zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého je příjemce příspěvku povinen využívat příspěvek na zajištění potřebné pomoci osobou blízkou nebo jinou fyzickou osobou uvedenou nebo poskytovatelem sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb. V případě nesplnění této povinnosti může být dle ust. § 21 odst. 3 zákona o sociálních službách výplata příspěvku na péči zastavena nebo může být příspěvek na péči odňat.

III.

[8] Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že

- **žalobkyně dne 1.10.2008 podala u Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz žádost o doplatek na bydlení**, kde uvedla, že má trvalý pobyt na adrese O., Z. 28 a do tiskopisu „Informace o užívaném bytu“ uvedla, že se jedná o byt 1+2 s měsíčním nájmem 1654,- Kč a měsíční úhrady za služby ve výši 1876,- Kč plus odpad za 1 osobu. O této žádosti Úřad práce v Ostravě, odbor státní sociální podpory, rozhodl dne 8.12.2008 čj.

88685/2008/OOI tak, že přiznal doplatek na bydlení ve výši 745,- Kč měsíčně od října 2008. Následně rozhodnutím ze dne 8.12.2008 zvýšil tuto dávku ode dne 1.11.2008 na částku 1.413,- Kč měsíčně. Rozhodnutím ze dne 19.2.2009 čj. 13944/2009/OOI došlo ke zvýšení dávky ode dne 1.1.2009 z částky 1413,- Kč na částku 1713,- Kč měsíčně a rozhodnutím ze dne 9.3.2009 čj. 18902/2009/OOI rozhodl správní úřad, Statutární město Ostrava, Úřad městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, dávku doplatek na bydlení (žádost ze dne 1.10.2008) snížit z částky 1713,- Kč na částku 1646,- Kč měsíčně ode dne 1.2.2009. Rozhodnutím ze dne 19.5.2009 čj. 38785/2009/OOI došlo ode dne 1.3.2009 ke snížení doplatku na bydlení z částky 1646,- Kč na 446,- Kč měsíčně s odůvodněním, že při novém posouzení nároku bylo zjištěno, že se změnil rozdíl mezi částkou odůvodněných nákladů na bydlení sníženo o příspěvek na bydlení a částkou o kterou příjem zvýšený o příspěvek na živobytí převyšuje částku živobytí a dne 11.6.2009 došlo k dalšímu snížení uvedené dávky na částku 71,- Kč měsíčně ode dne 1.5.2009 a k úplnému odejmutí dávky došlo dnem 1.8.2009 rozhodnutím ze dne 22.10.2009 čj. 82262/2009/OOI. Žalobkyně dne 22.10.2009 podala novou žádost o doplatek na bydlení a rozhodnutím ze dne 10.11.2009 byla znova tato dávka od měsíce října 2009 přiznána v částce 1685,- Kč měsíčně, následným rozhodnutím ze dne 10.12.2009 byla dávka ode dne 1.11.2009 odejmuta. **Rozhodnutím ze dne 16.9.2011 čj. 92861/2011/OOI rozhodl správní úřad o povinnosti vrácení přeplatku dávky doplatek na bydlení (čj. 70483/2008/OOI) za měsíce 10/2008 až 2/2009 v celkové částce 5.737,- Kč** z důvodu, že nebyla splněna oznamovací povinnost o pobírání příspěvku na péči jako pečující osoba. K odvolání bylo toto rozhodnutí Magistrátem města Ostravy, odborem sociálních věcí, školství, sportu a volnočasových aktivit ze dne **14.11.2011 čj. SMO/338592/SVŠ/1/Štg** (nabytí právní moci dne 25.11.2011) změněno tak, jak uvedeno v odstavci [5] tohoto rozsudku;

- **žalobkyně dne 1.10.2008 podala žádost o dávku příspěvek na živobytí**, který jí byl rozhodnutím dne 18.11.2008 čj. 82288/2008/OOI přiznán ve výši 572,- Kč od října 2008. V dokladu o výši měsíčních příjmů, který předložila spolu s žádostí, nezahrnula v části C kód i – příjem za poskytování péče o osobu blízkou nebo jinou pobírající příspěvek na péči, a ani jiným způsobem neuvedla pobírání tohoto příspěvku. V rámci sociálního šetření dne 14.11.2008 uvedla, že pečuje o svou matku a v měsíci srpnu 2008 požádaly o příspěvek na péči a do dnešního dne nebylo rozhodnuto; byla poučena o povinnosti nahlásit do osmi dnů veškeré změny. Dne 23.4.2009 předložila vyplněný tiskopis – Doklad o výši měsíčních příjmů, ve kterém opět není vyznačen příjem za poskytování péče o osobu blízkou nebo jinou pobírající příspěvek na péči. **Správní orgán I. stupně dne 16.9.2011 pod čj. 91046/2011/OOI rozhodl o vrácení přeplatku na dávce příspěvek na živobytí za měsíce 10/2008 až 3/2009 v celkové výši 12.750,- Kč.** K odvolání odvolací správní orgán rozhodnutím ze dne 14.11.2011 změnil rozhodnutí Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz tak, jak uvedeno v odstavci [6] tohoto rozsudku;

- dne 30.3.2007 u Magistrátu města Ostravy, odboru sociálních věcí a zdravotnictví, byla podána žádost paní B. M., bytem O., o příspěvek na péči, přičemž v žádosti uvedeno, že osoba, která bude péči poskytovat je M. M., bytem Z. 28, O.. Dne 14.9.2007 byl předložen tiskopis „Dodatečné informace pro příspěvek na péči, kde uvedeno, že péči bude poskytovat R. M., bytem O., A. 2788/2; rozhodnutím ze dne 10.1.2008 byl příspěvek na péči přiznán ve výši 2000,- Kč měsíčně. Dne 7.4.2008 bylo správnímu orgánu doručeno oznámení o poskytování pomoci, ve kterém mimo jiné uvedeno, že pomoc poskytuje M. M., bytem Z. 28, O. a dále uvedeno, že se jedná o dceru a v části „společná domácnost“ uvedeno ANO. Dne

28.8.2008 podána žádost o zvýšení příspěvku na péči. V záznamu o šetření závislosti osoby sociální pracovníci, uvedeno, že šetření provedené v bytě posuzované se zúčastnila dcera paní M. M., která s matkou sdílí domácnost; rozhodnutím ze dne 26.11.2008 poskytnut doplatek k příspěvku na péči za měsíce 8/2008 až 11/2008 ve výši 24.000,- Kč a rozhodnutím ze stejného dne čj. 85920/2008 OOI přiznán příspěvek na péči ve výši 8000,- Kč ode dne 1.8.2008. Dne 29.6.2009 podána žádost o zvýšení příspěvku na péči a uvedeno, že pomoc poskytuje M. M., v části týkající se společné domácnosti již není uvedeno ANO, kolonka je nevyplněna. Rozhodnutím ze dne 11.11.2009 čj. 74882/2009/OOA příspěvek zvýšen z 8.000,- Kč na 11.000,- Kč měsíčně ode dne 1.6.2009. Dne 9.12.2009 požádal Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor sociálních věcí Magistrát města Ostravy, odbor sociálních věcí a zdravotnictví o sdělení a podání podnětu k provedení kontroly využití příspěvku s cílem zjištění využívání daného příspěvku ve smyslu, zda je paní M. M. uvedena jako jediný poskytovatel péče paní B. M., a tuto péči osobně vykonává, dále na základě vyjádření pečované, v jaké výši hradila a hradí měsíčně za výkon této péče paní M. M. Správní orgán, Magistrát města Ostravy, odbor sociálních věcí, sdělil dne 15.12.2009 krajskému úřadu k jeho žádosti, že paní M. M. je vedena od podání žádosti jako pečující osoba a využívání příspěvku nemohlo být z důvodu nezastižení osoby provedeno. Poté zjištěno, že B. M. je hospitalizovaná v LDN, ode dne 25.10.2009 na interním oddělení v MNO, od 3.11.2009 v LDN a dále pak od ledna 2009 do dubna 2009. Rozhodnutím ze dne 6.1.2010 čj. 937/2010/OOA došlo k zastavení výplaty ode dne 1.11.2009 a rozhodnutím ze dne 19.1.2010 čj. 7298/2010/OOA bylo rozhodnuto o vrácení přeplatku příspěvku na péči čj. 42182/2007/OOA za měsíce 2/2009 až 3/2009, 11/2009 až 12/2009 v celkové výši 39.000,- Kč a odvolací orgán rozhodnutím ze dne 25.3.2010 rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému projednání z důvodu nepřezkoumatelnosti. Dne 6.5.2010 čj. 38910/2010/OOA bylo vydáno nové rozhodnutí o vrácení přeplatku ve výši 39.000,- Kč za měsíce 2/2009 až 3/2009, 11/2009 až 12/2009. K odvolání rozhodl krajský úřad dne 23.6.2010 čj. MSK 91132/2010 tak, že rozhodnutí změnil v částce, když namísto 39.000,- Kč stanovil 40.000,- Kč.

IV.

[9] Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného včetně správního řízení, které jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů k datu vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, dále jen s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[10] Krajský soud provedl důkaz napadenými rozhodnutími žalovaného a obsahem jeho správního spisu, jakož i obsahem správních spisů tak jak uvedeno v odstavci [8] tohoto rozhodnutí.

V.

[11] Podle ust. § 33 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb. ve znění k datu vydání napadeného rozhodnutí *nárok na doplatek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, který užívá byt, jestliže by po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení byl*

a) jeho příjem (§ 9 odst. 1) zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí osoby (§ 24), nebo

b) příjem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 1) zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí společně posuzovaných osob (§ 24).

[12] Podle ust. § 21 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb. ve znění k datu vydání napadeného rozhodnutí *nárok na příspěvek na živobytí má osoba v hmotné nouzi podle § 2 odst. 2 písm. a), jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí posuzovaných osob.*

[13] Podle § 9 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb. *se pro účely tohoto zákona za příjem, není-li dále stanoveno jinak, považuje: a) 70 % příjmu ze závislé činnosti a z funkčních požitků uvedených v zákoně o daních z příjmů, a to po odpočtu daně z příjmů a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, a ze mzdových nároků vyplacených úřadem práce podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, b) 80 % příjmu 1. z dávky nemocenského pojištění, 2. z podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci, c) 100 % ostatních započitatelných příjmů podle zákona o životním a existenčním minimu, s výjimkou příspěvku na živobytí.*

[14] Podle ust. § 51 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb. *jestliže příjemce dávky přijímal dávku, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že tato dávka byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela, nebo jestliže dávka byla přiznána nebo její výše stanovena na základě nepravdivých, neúplných nebo zkreslených údajů, sdělených příjemcem, je povinen částky neprávem přijaté vrátit.*

[15] Podle ust. § 51 odst. 6 zákona č. 111/2006 Sb. *povinnost vrátit dávku poskytnutou neprávem nebo v nesprávné výši zaniká uplynutím 3 let ode dne, kdy byla dávka vyplacena. Tato lhůta neuplyne po dobu řízení o oprávněném prostředku nebo o žalobě proti rozhodnutí o povinnosti vrátit přeplatek, po dobu řízení o výkonu rozhodnutí a jeho provádění a po dobu, kdy jsou na úhradu přeplatku prováděny srážky z dávky nebo jiného příjmu.*

[16] Podle ustanovení § 7 odst. 2 písm. h) zákona č. 110/2006 Sb. o životním a existenčním minimu za započitatelné příjmy se pro účely tohoto zákona dále považují příjmy plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, je-li tato péče vykonávána fyzickou osobou nepatřící do okruhu společně posuzovaných osob.

[17] Žalobkyně při podání žádostí o předmětné dávky dne 1.10.2008, a to žádost o doplatek na bydlení a současně i o příspěvek na živobytí, si byla vědoma, že její matka, B. M. pobírá příspěvek na péči, přičemž ona sama je osobou, která o matku pečuje, alespoň tak to bylo uvedeno pro potřeby rozhodnutí o nároku na tuto dávku a tak to vyplynulo i ze sociálního šetření. S ohledem na skutečnost, že měla vlastní domácnost, nemohla být osobou společně posuzovanou se svou matkou, a bylo nutno do jejího příjmu započítat příjem plynoucí z péče o matku, tedy příspěvku na péči. Smyslem příspěvku na péči je právě „zakoupení si pomoci“ od jiné osoby, bez ohledu, zda se jedná o rodinného příslušníka či osoby bez příbuzenského vztahu. Příspěvek na péči nahradil dříve poskytovaný (před 1. 1. 2007) příspěvek při péči o blízkou nebo jinou osobu, poskytovaný rovněž podle zákona o sociálním zabezpečení osobám pečujícím o bezmocnou osobu. Výše příspěvku je odvislá od rozsahu potřeby péče. Jestliže osoba, které byl příspěvek přiznán, dospěje k názoru, že je pro ni postačující poskytování péče jinou osobou, pak této sobě, s ohledem na přiznaný příspěvek, by toto měla platit, neboť příspěvek jí byl přiznán za podmínky, že potřebnou pomoc jí poskytuje jiná fyzická osoba. Žalobkyně při podání žádostí o předmětné dávky dne 1.10.2008, tak jak již v tomto odstavci uvedeno, věděla, že matce byl tento příspěvek vyplácen a nesprávně sociální pracovníci při sociálním šetření dne 14.11.2008 informovala, že o příspěvek bylo teprve zažádáno; v té době bylo požádáno o zvýšení příspěvku. Soud tak nepřisvědčil tvrzení žalobkyně, že si není vědoma porušení této povinnosti. Při vyplňování tiskopisů k žádosti o dávku doplatek na bydlení a příspěvku na živobytí v říjnu 2010 bylo zcela nepřehlédnutelné v tiskopise „Seznam ostatních započitatelných příjmů“ pod příjmy v části C, kód i) uvedení příjmu za poskytování péče o osobu blízkou nebo jinou pobírající příspěvek na péči. Dále žalobkyně byla opakovaně poučována o povinnosti oznámit ve lhůtě do 8 dnů skutečnosti mající vliv na výplatu dávky, např. taková poučení jsou součástí protokolů o kontrole trvání nároku na dávky pomoci v hmotné nouzi, taková poučení jsou i součástí žádostí o uvedené dávky. Porušení této povinnosti je sankcionováno vrácením vyplacených dávek s odkazem na ustanovení citované v odstavci [14] tohoto rozsudku. Nad rámec uvedeného je třeba poukázat na definiční prvek přeplatku na dávce ve smyslu § 51 zákona o pomoci v hmotné nouzi, totiž znak zavinění, kdy neoprávněné přijímání dávky muselo vykazovat zavinění ze strany žalobkyně jako příjemce, a to alespoň ve formě nevědomé nedbalosti. Z obsahu správních spisů bylo nájisto postaveno, že bylo dáno zavinění žalobkyní, jakož i příčinná souvislost mezi tímto zaviněním a skutečností, že obě dávky, příspěvek na živobytí i doplatek na bydlení, byly vypláceny a žalobkyní přijímány neprávem.

[18] Soud se nezabýval žalobním bodem označeným písmenem b) a c) neboť napadená rozhodnutí se vztahovala na období říjen 2008 až únor, resp. březen 2009 a nikoliv na období následující (listopad a prosinec 2009). Pouhá skutečnost, že je povinna vracet dávky

i za jiné měsíce, nemůže být důvodem k nesplnění povinnosti dané napadenými rozhodnutími.

[19] Žalovaný opakovaně v odvolacích řízeních zrušil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, do konečného rozhodnutí ve věci obou dávek ze dne 14.11.2011. Soud v tomto postupu nespátřuje újmu žalobkyně, neboť odvolací řízení slouží k nápravě event. pochybení správních orgánů rozhodujících v prvním stupni. Žalovaný v napadených rozhodnutích precizoval částky, které byly vyplaceny, ač k tomu nebyl právní důvod dle jednotlivých měsíců a je tedy seznatelné, jak k vyčíslenému přeplatku dospěl.

[20] Zástupce žalobkyně v doplněné žalobě poukázal na uplynutí tříleté doby, tedy na nemožnost vymahatelnosti dávky. K tomu soud konstatuje, že ač tato žalobní námitka byla podána po lhůtě, vzhledem k tomu, že touto otázkou se soud musí zabývat z úřední povinnosti (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 29.4.2010, sp. zn. III.ÚS 1341/08), se soud touto otázkou zabýval. V dané věci však nedošlo k uplynutí prekluzivní lhůty s ohledem na ustanovení § 51 odst. 6 zákona o pomoci v hmotné nouzi, jak je citováno v odstavci [15] tohoto rozsudku, neboť tříletá doba neplyne po dobu řízení o opravném prostředku, tedy po dobu, kdy ve věci na základě odvolání rozhodoval odvolací správní orgán.

[21] Krajský soud po zhodnocení provedených důkazů dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto žalobu dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.), zamítl.

[22] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, když žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému, který byl v řízení úspěšný, jak vyplývá z obsahu spisu, náklady řízení nevznikly.

[23] Odměna ustanovenému zástupci byla přiznána za tři úkony právní služby (převzetí včetně porady, písemné podání ze dne 20.12.2012 a účast u jednání soudu) podle ust. § 9 odst. 2 a § 7 bod 2 vyhl. č. 177/1996 Sb., tj. 2 x 500,- Kč (před účinností vyhl. č. 486/2012 Sb.) a 1x 1.000 Kč plus třikrát náhrada hotových výdajů v paušální částce á 300,- Kč dle ust. § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem ve výši 2.900,- Kč.

[24] Výrok IV. tohoto rozsudku je odůvodněn ustanovením § 35 odst. 8 s.ř.s., neboť odměnu a hotové výdaje zástupce, který byl ustanoven soudem, platí stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou

vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 9. července 2014

JUDr. Jana Záviská

samosoudkyně